

Column

De Parijse School komt eraan

Door **Patrick Dering**

Trainee bij de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten (S&D-groep) in het Europees Parlement

De economie van de tweede helft van de twintigste eeuw werd gedomineerd door de principes van de *Chicago School of Economics*. Het economische en politieke discours maakte in de jaren zeventig en tachtig een stevige ruk naar rechts. Economen als Milton Friedman wonnen Nobelprijzen en schreven bestsellers. Het vrijemarktkapitalisme werd heilig verklaard: *There is no Alternative!*

Na de economische crisis — die werd ingeluid door de val van Lehman Brothers in 2008 — waait de wind uit een andere academische hoek. Het boek *Kapitaal in de 21ste eeuw* van de Franse econoom Thomas Piketty werd een wereldwijde bestseller. Ook economen als Thomas Philippon, Gabriel Zucman en Emmanuel Saez zijn prominent aanwezig in het publieke debat en zijn al duizenden keren geciteerd door collega's. Esther Duflo en haar partner Abhijit Banerjee kregen vorig jaar een Nobelprijs voor hun baanbrekende onderzoek naar wereldwijde armoedebestrijding. Onder invloed van Franse economen verschuift het debat over de economie steeds verder naar links.

Thomas Philippon onderzoekt de vraag waarom telefonie en internet in de Verenigde Staten zoveel duurder zijn dan in Europa. Volgens hem komt dat door het mededingingsbeleid. Zijn advies: beperk de macht en invloed van geld en lobbyisten in de politiek en hervorm het mededingingsbeleid ingrijpend, bijvoorbeeld op het gebied van data.

Zucman en Saez doen onderzoek naar de miljarden die verborgen worden in belastingparadijzen. Dit is volgens hen geen onvermijdelijk gevolg van globalisering maar

moet aangepakt worden met aanpassingen in handelsverdragen, internationale samenwerking en strenge sancties voor belastingparadijzen. Piketty stelt in zijn nieuwe boek voor dat bestuursraden verplicht voor de helft uit werknemers moeten bestaan en hij pleit voor een gift van € 120.000 aan elke burger die vijftientwintig wordt.

Wat deze Franse economen met elkaar gemeen hebben, is dat ze zich in hun onderzoek en met hun economische methodes richten op het falen van de vrije markt en de negatieve effecten daarvan voor de samenleving. Samen met een lichter andere progressieve denkers leggen deze economen de basis voor een nieuwe economische agenda die afstand neemt van incrementalisme: het licht bijsturen van de markt oftewel neoliberalisme-light. Ze doen ingrijpende beleidsvoorstellen om de schade te repareren die de vrije markt heeft veroorzaakt. De overheid is niet langer het probleem, maar de sleutel tot de oplossing.

De invloed van wat we later misschien wel de *Paris School of Economics* zullen noemen neemt toe. In de Verenigde Staten weten Elizabeth Warren en Bernie Sanders met een progressieve economische agenda honderdduizenden jongeren te mobiliseren. Een belangrijke boodschap in hun campagne: hervorm het belastingstelsel en voer een belasting in op vermogen.

Of de wereldeconomie echt aan de vooravond staat van een links decennium is mede afhankelijk van de uitslag van de Amerikaanse presidentsverkiezingen en het herstel van linkse partijen in Europa. Dat zal mede bepalen of economiefaculteiten ooit hun cursussen over de *Chicago School* zullen vervangen voor vakken over een *Paris School*. De Franse economen hebben ons alvast een les geleerd: *Il y a une alternative!*